

Feedback
conceptvisie
DIGITALE GELETTERDHEID

curriculum.nu

VANDAAG WERKEN AAN HET ONDERWIJS VAN MORGEN

Reactieformulier Curriculum.nu visie

Negen ontwikkelteams, leraren en schoolleiders werken aan de actualisatie van het curriculum voor alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit doen zij niet alleen, zij gaan in gesprek en vragen feedback op tussenproducten aan o.a leerlingen, ouders, (ontwikkel)scholen, leraren, schoolleiders, schoolbestuurders, vakverenigingen, lerarenopleiders, vervolgonderwijs, voorschoolse educatie, maatschappelijke organisaties, de wetenschap, en het bedrijfsleven. De ontwikkelteams werken het komend jaar in vier ontwikkelsessies en verzamelen tussen deze sessies hun feedback op tussenproducten. Uw feedback is van belang voor het ontwikkelteam om tussenproducten te verrijken.

Ontwikkelteam Digitale Geletterdheid heeft de eerste ontwikkelsessie achter de rug (14-16 maart) en heeft daarin een conceptvisie opgesteld voor het leergebied. Voorliggend formulier is bestemd voor het meegeven van feedback op deze conceptvisie namens een groep of vanuit een bijeenkomst. Het ontwikkelteam heeft een aantal vragen geformuleerd en stelt uw reactie zeer op prijs.

De consultatievragen hebben als doel de conceptvisie completer te maken, aan te scherpen en te verhelderen.

Vult u de antwoorden op de vragen in die relevant zijn voor u of uw organisatie. Gelieve per vraag de antwoorden beknopt te formuleren. Onderaan kunt u eventuele overige opmerkingen toevoegen. Anonieme reacties worden niet gebruikt.¹ Het staat u vrij om voor meerdere leergebieden feedback te geven en een formulier in te sturen.

U kunt dit reactieformulier mailen naar: **consultatie@curriculum.nu**
Dit kunt u doen tot en met woensdag 25 april 9.00 uur.

¹Zie de regels voor reactie op www.curriculum.nu

ALGEMENE GEGEVENS

We vragen u om de algemene gegevens hieronder zo goed mogelijk in te vullen. Deze gegevens hebben de ontwikkelteams nodig om een goed beeld te krijgen van wie ze de feedback krijgen.

Contactgegevens indiener

Naam

e-mail*

Telefoonnummer*

**Uw reactie op de vragen wordt openbaar gemaakt, contactgegevens worden niet openbaar gemaakt*

Naam organisatie/ groep/ bijeenkomst

Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap

☒ Ik reageer namens de organisatie

☐ n.v.t.

Bijeenkomst(en) plaatsgevonden op/ reacties verzameld op (datum):

(tot en met) 17 april 2018

Aantal personen deelgenomen aan het tot stand komen van de reactie: 16 personen

Aantal en achtergrond van de deelgenomen personen aan de reactie

☐ leerlingen

☐ ouders

☐ po-leraren

☒ 6 vo-leraren

☒ 6 wetenschappers / experts

☒ 4 lerarenopleiders

☐ pedagogisch medewerkers / leraren uit het aansluitend onderwijs:

☐ peuterspeelzalen/ kinderdagverblijf

☐ MBO

☐ HBO

☐ WO

☐ Anders, nl.:

REFLECTIE OP **TUSSENPRODUCTEN.**

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzien van argumentatie. (max 200 woorden)

Is deze visie bruikbaar en werkbaar in zowel het primair als voortgezet onderwijs?

Naar onze mening is dat het geval, vooropgesteld dat dit gezien wordt als een vakoverstijgend leergebied dat doelen presenteert die in de vakken uitgewerkt en behaald kunnen worden. Deze visie zou veel te vaag zijn om een afzonderlijk vak 'digitale geletterdheid' te waarborgen.

In hoeverre vindt u het essentieel dat ethische en filosofische thema's die verbonden zijn aan de (groeijende) betekenis van digitale technologie in het onderwijs aan de orde komen?

Iets is essentieel of niet, en in dit geval is het inderdaad essentieel.

Op het ethische vlak moet in elk geval gedacht worden gegeven aan de mogelijkheden tot controle en het opslaan van persoonsgegevens. Twee concrete voorbeelden: is het wenselijk dat een Amerikaans bedrijf je locatie op ieder moment kent, en is het wenselijk dat je ouders op ieder moment je cijferlijst kunnen inzien?

Het ontwikkelteam verdeelt het leergebied digitale geletterdheid in vier domeinen: kennis over digitale technologie, omgaan met digitale technologie, nadenken over digitale technologie, creëren met digitale technologie. Dekken de vier domeinen die in de visie zijn beschreven alles wat bij digitale geletterdheid aan de orde moet komen

Naar onze mening is dat het geval. Concreet voor aardrijkskunde: de vier domeinen bieden goed houvast om op alle niveaus uit te werken. Voorbeelden:

- Leerlingen vergaren kennis over de mogelijkheden van geografische informatiesystemen (GIS).
- Leerlingen leren om locaties weer te geven in een GIS en daarmee routes te plannen.
- Leerlingen denken na over de mogelijkheden van derden om zulke informatie te winnen via een mobiele telefoon.
- Leerlingen creëren zelf een kaart op basis van adresgegevens om de vestigingsplaats voor een nieuwe locatie van de school te kiezen.

In hoeverre vindt u de visie toekomstbestendig, zodat veranderingen in de digitale technologie niet onmiddellijk tot veranderingen in de visie hoeven te leiden?

Dat lijkt zo te zijn, maar dat is in feite niet te zeggen. Tien jaar stonden sociale media in de kinderschoenen, nu zijn ze groot en leggen we daar de nadruk op in het ethisch discours. Maar de vier onderscheiden domeinen zouden ook houdbaar moeten zijn als nieuwe technologieën mainstream worden en sociale media naar de achtergrond verdringen.

Voor een vak als aardrijkskunde geldt dat GIS over een decennium niet aan waarde zal hebben ingeboet. Er zal enkel meer informatie zijn, en meer middelen om die informatie te verwerken.

REFLECTIE OP **TUSSENPRODUCTEN.**

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzich van argumentatie. (max 200 woorden)

Is het verweven van digitale geletterdheid in andere leergebieden haalbaar? Waarom wel/niet?

Absoluut. Hierboven hebben we met een voorbeeld laten zien hoe dat bij aardrijkskunde onder meer het geval kan zijn. Er zijn nog tal van andere voorbeelden te geven.

In hoeverre zijn alle vier de domeinen van belang voor alle leerlingen, van de onderbouw in het primair onderwijs tot en met de bovenbouw in het voortgezet onderwijs?

Dat kan zonder meer. Een voorbeeld: veel basisschoolleerlingen zullen filmpjes op Youtube kijken en zouden er in enige mate over moeten nadenken wat daar voor ondernemingsmodel achter zit. Alle niveaus van vragen kunnen gesteld worden, alleen zal de scope van de uitwerking voor het PO bescheidener zijn dan voor het VO.

Wat vindt u van het belang van 'computational thinking' en de plek hiervan in de conceptvisie?

Geen mening

In hoeverre laat deze conceptvisie voldoende zien dat digitale geletterdheid bijdraagt aan de zelfredzaamheid van leerlingen?

Op zich wordt dat wel duidelijk hoewel het ook bij gemeenplaatsen blijft. Concreet zal dit binnen de vakken moeten worden uitgewerkt op basis van gedegen disciplinaire kennis - dan pas krijgt het echt betekenis.

Overige punten

Als u naast de antwoorden hierboven aan het ontwikkelteam nog andere aandachtspunten heeft, kunt u dat hieronder invullen. Onderwerpen die geen betrekking hebben op de inhoud van de tussenproducten en/of de consultatievragen van het ontwikkelteam, worden verzameld en gedeeld.